

A Magyar Asztronautikai Társaság Körlevele, 2020. április

Rendhagyó tavaszi köszöntő

Habár a koronavírus-járvánnyal kapcsolatban világszerte, így Magyarországon is bevezetett óvintézkedések – az otthoni munkavégzés elrendelése, a társasági érintkezések alkalmainak a minimumra való csökkentése – egyesületünk rendezvényeinek szervezésére és választott testületeinek tevékenységére is hatással van, az élet korántsem állt meg. Most azonban az a legfontosabb szempont, hogy mindannyiunk egészségben vészelje át a járványidőszakot, és lehetőség szerint tegyünk meg minden tőlünk telhetőt a vírus terjedésének lassítása érdekében. Szerencsére ebben az évben minden eddiginél korábban, március 7-én rendeztük meg **diák pályázatunk díjátadó ünnepségét**. Köszönettel tartozunk egyrészt a bírálók gyors munkájáért, másrészt díjazottaink és kísérőik megértéséért, akik a rövid határidő ellenére igyekeztek megoldani, hogy részt tudjanak venni az eseményen (a rendezvény rövid összefoglalója és a díjazottak listája Körlevelünkben olvasható). Sajnos azonban a kiépülő műholdseregek kérdéskörét körüljárni hivatott, március közepére meghirdetett pódiumbeszélgetésünket már el kellett halasztanunk. Mivel a téma továbbra is aktuális marad, bízunk benne, hogy előbb-utóbb sikerül pótolnunk a beszélgetést.

Továbbra is lelkesen készülünk az idei nyári – július 5–11. között Székesfehérvárra tervezett – **Úrtáborra**, de folyamatosan figyelemmel kísérjük a változó helyzetet. Egyeztetünk a tábor helyi szervezőivel és más nyári rendezvények szervezőivel. Így ha a helyzet mégis indokoltá teszi, hogy az Úrtábort idén ne rendezzük meg, felfüggesztjük a díjak visszatérítésére vonatkozó szabályzatunkat és a befizetett részvételi díjakat természetesen kezelési költség levonása nélkül visszautaljuk. A döntés legkésőbb májusban várható. Addig is várjuk tehát az esetleges további jelentkezéseket az Úrtáborra, még van néhány szabad hely!

Március 30-án lezajlott az Intéző Bizottság első videokonferencia-hívás útján megtartott ülése. Úgy tűnik, hogy a személyes találkozások helyett egy ideig erre a módszerre kell majd átállnunk. Közben a szervezők olyan tavaszi eseményeket, rendezvényeket is sorra lemondani kényszerülnek, amelyeken a MANT is tervezett rész venni, mint például a hagyományos Felfedező Napja a Millenárison, vagy a Csodák Palotája űrhajózás napjához kapcsolódó ismeretterjesztő rendezvénye. Ezért a mostani Körlevél végén a jövőbeli eseményeinket beharangozó felsorolás sajnos a megszokottnál rövidebbre sikerült. E pillanatban a májusban esedékes éves beszámoló közgyűlésünk sorsa is bizonytalannak tűnik. Ha lesz közgyűlés, arról tagtársaink időben értesülni fognak a megszokott csatornákon. Figyeljék honlapunkat, körleveleinket.

Jó hír, hogy az **Úrtan Évkönyv 2019** kiadványunk anyaga összeállt, szerkesztése folyik. Több mint valószínű azonban, hogy – a korábbi években megszokottól eltérően – a kötet nyomtatott változatát a mostani helyzetben nem tudjuk előállítani és postázni tagtársainknak. Kárpótlásul honlapunkon közzétesszük majd az Évkönyv elektronikus változatát, rögtön annak elkészülte után.

Reméljük, hogy az élet – a MANT-é is – mielőbb visszatér a normális kerékvágásba, és hamarosan bepótolhatjuk azt, amiről most le kell mondanunk. Ehhez arra van szükség, hogy mindenki fegyelmezetten alkalmazkodjon a korlátozó intézkedésekhez. Vigyázzunk magunkra, vigyázzunk egymásra!

Both Előd elnök és Hirn Attila főtítkár

Adófelajánlások idén is

Emlékeztetjük tagtársainkat a **személyi jövedelemadó 1%-a** felajánlásának a lehetőségére. Kérjük, ha tehetik, hívják fel erre családtagjaik, ismerőseik figyelmét is. Már eljött az adóbevallás ideje: a Nemzeti Adó- és Vámhivatal március közepére elkészítette az előző évre vonatkozó bevallás tervezetét. Érdeemes hangsúlyozni, hogy az 1%-os felajánlások lehetősége továbbra is él, a május 20-ai végső határidőig akár utólag, a bevallás beküldésétől függetlenül is nyilatkozhatunk. A MANT tevékenysége anyagi hátterének biztosításához az ilyen módon kapott támogatás – 2019-ben több mint 480 ezer forint – igen nagy segítség. Különösen igaz lesz ez erre a járvány sújtotta évre. A rendelkező nyilatkozathoz nincs szükség másra, mint a **MANT adószámának (19011084-1-41)** feltüntetésére.

Hazai űrkörkép 2019

A MANT gondozásában, a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) Űrkutatásért és Űrtevékenységért Felelős Főosztályának támogatásával az év végén megjelent a **Hazai űrkörkép 2019** című kiadvány. Célja, hogy betekintést nyújtson a hazai űrszektor sokszínű tevékenységébe, bemutatva azokat a kis- és középvállalkozásokat, kutatóhelyeket és egyetemi műhelyeket, amelyek űrkutatással és űrtevékenységgel foglalkoznak Magyarországon.

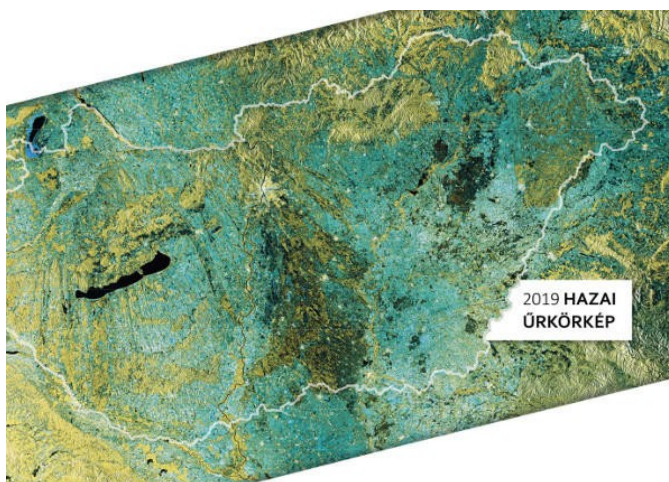
„A világűr békés célú felhasználása ma már globális érdek” – kezdi a kötethez írt köszöntőjét *Szijjártó Péter* külgazdasági és külügyminiszter. „Számptalan kérdésre, problémára és jelenségre kaphatunk választ az űr kutatásával szerzett tapasztalatok és eredmények által. Az űripar a világgazdaság legdinamikusabban fejlődő ága, hiszen a legnagyobb válságok idején is 6–8%-os növekedést könyvelhetett el. A magyar egyetemek, intézmények és vállalatok világszínvonalú kapacitást, szaktudást és technológiát halmoztak fel ezen a területen. Számos nemzetközi űripari tevékenységben, együttműködésben és kutatási projektben találhatunk jelentős mértékű magyar szellemi és technológiai hozzáadott értéket.”

„Olyan, világgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű, összetett rendszerek és a földi élet számára fontos mérések és megfigyelések függenek az űrszektortól, mint a globális telekommunikáció, az internet, a földmegfigyelési adatokra alapozott termésbecslés, a meteorológiai szolgáltatások, vagy a műholdas navigáció” – olvashatjuk *Ferencz Orsolya* miniszteri biztosi köszöntőjében. „A kiadvány bemutatja a magyar űrszektor legsikeresebb vállalkozásait, kutatóintézeteit és nemzetközileg is elismert mérnökeiket, akik évtizedek óta jelen vannak a világ élvonalában.”

Az összesen 52 oldalas, minden benne szereplő szervezetről egy-egy oldalt tartalmazó kiadványban levő adatok a 2018-as pénzügyi évre vonatkoznak. A rövid bemutatkozó szövegeket, képeket és elérhetőségi adatokat a szervezetek maguk szolgáltatották. Megjelölték a szervezetek legfontosabb kutatási területeit és technológiai kompetenciáit, utóbbiak esetében az ESA által alkalmazott besorolást követve. A könnyebb eligazodást és keresést piktogramok és áttekintő táblázatok segítik.

„A kiadvány készítése során nem törekedtünk a teljességre” – írja bevezetőjében a szerkesztőbizottságot vezető *Bacsárdi László*. „Nem azzal a céllal vágtunk bele, hogy minden hazai űrkutatással foglalkozó szervezetet részletesen bemutassunk, és az összes technológiai kompetenciáját kiemeljük – bár bízunk abban, hogy a következő években megjelenő újabb kiadásokban bővülni fog a bemutatkozó hazai szervezetek száma.”

Ha valaki akár csak rá szeretne csodálkozni a hazai űrtevékenység sokszínűségére, vagy többet szeretne megtudni egy-egy intézményről, vállalkozásról vagy szakterületről, ajánljuk számára a Hazai űrkörkép 2019 kiadvány tanulmányozását. Elektronikus változatban, pdf formátumban mind a magyar, mind az angol nyelvű változat hozzáférhető a MANT honlapján.

(*Űrvilág*)

Éltető csillagunk, a Nap – diákpályázatunk eredményhirdetése

Átadtuk a 2019/2020-as tanévre meghirdetett „Éltető csillagunk, a Nap” című diákpályázatunk díjait. A korábbi években megszokottnál korábban, március 7-én (szombaton) tartottuk a diákpályázat díjátadó ünnepségét. A helyszín 2019 után immár másodszer az Asia Center bevásárlóközpont egyik különterme volt. Az ünnepélyes eredményhirdetésen megjelent diákok és felkészítőik *Both Elódtól*, a MANT elnökétől és *Milánkovich Dorottya* főtitkárhelyettesétől vehették át jutalmaikat. Azokhoz természetesen eljuttattuk a nyereményeiket. A március elejére tervezett díjátadással az volt a célunk, hogy a legjobb pályázóink – kihasználva nyereményként kapott kedvezményeiket – időben tudjanak jelentkezni a nyári Űrtáborba, amit idén Székesfehérváron tervezünk, július 5–11. között.

2020. májusban lesz 40 éve, hogy *Farkas Bertalan*, az első magyar űrhajós a Szojuz–36 fedélzetén elindult a Szaljut–6 űrállomásra, ahol egy hétig végzett tudományos kísérleteket. A pályázati díjátadóval egybekötve erről a jeles alkalomról is megemlékeztünk. *Both Előd* tartott előadást a témában, és az

egybegyűltek vezetéssel megtekinthették *Schuminszky Nándor*, a MANT elnökségi tagja a témához kapcsolódó exkluzív minikiállítását, amit gyűjteménye különleges darabjaiból állított össze. A díjátadást megelőzően Milánkovich Dorottya mutatta be az Úrtábort.

A nyertesek listáját az alábbiakban közöljük. Nekik, és minden lelkes pályázónknak is gratulálunk az elvégzett munkájukhoz!

11–14 éves egyéni kategória

I. díj: Bogár-Szabó Márta (Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Kecskemét, felkészítő: Bogár-Szabó Ádám)

II. díj: Sipos Áron (Balassi Bálint Nyolcévfolyamos Gimnázium, Budapest, felkészítő: Komáromi Annamária)

III. díj: Sipos Márton (Balassi Bálint Nyolcévfolyamos Gimnázium, Budapest)

III. díj: Pátyerkó Milán (II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Gyömrő, felkészítő: Szabóné Szócs Erika)

Különdíj: Boros Bodza (Gyulai Implom József Általános Iskola, Gyula, felkészítő: Ökrös Márta)

Különdíj: Merényi Márton (Gyulai Implom József Általános Iskola, Gyula, felkészítő: Ökrös Márta)

11–14 éves csapat kategória

I. díj: Posta Panna, Tóth Janka, Varga Luca (Gyömrői Fekete István Általános Iskola, felkészítő: Szabóné Szócs Erika)

II. díj: Marozsán Lili, László Márk, Lakatos Dávid, Bódi Brendon (Igazgyöngy Alapfokú Művészeti Iskola, Berettyóújfalu, felkészítő: L. Ritók Nóra)

III. díj: Biró Zsófi, Dobó Alexandra, Kertész Dóra, Balogh Krisztina (Hajdúböszörményi Bocskai István Gimnázium, felkészítő: Németh Edit)

15–18 éves egyéni kategória

I. díj: Böhm Kristóf (Apor Vilmos Római Katolikus Iskolaközpont, Győr, felkészítő: Ábrahám Csaba)

II. díj: Simon-Zsók Anett (Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy, felkészítő: dr. Petó Mária)

III. díj: Szabó Bence (Selye János Gimnázium, Révkomárom, felkészítő: Hevesi Anikó)

15–18 éves csapat kategória

I. díj: Sztojka Áron, Takács István, Marton Izabella, Hargitai Benke (Soprobotics, Sopron, felkészítő: Molnár Barnabás)

II. díj: Árok Péter, Szabó Gergő (Szinyei Merse Pál Gimnázium, Budapest)

Sikeresen lezajlott a H-SPACE 2020 nemzetközi konferencia

2020. február 26-án és 27-én a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) Villamosmérnöki és Informatikai Kar (VIK) Egyesült Innovációs és Tudásközpontja (EIT) – a MANT-tal együttműködve – immár hatodik alkalommal szervezett nemzetközi úrkutatási konferenciát a Műegyetemen. A rendezvényen a legújabb hazai úrkutatási eredmények bemutatása mellett nemzetközi kitekintést is kaphattak a résztvevők. Az idei kiemelt téma a következő nemzedék oktatása és képzése volt.

A **H-SPACE 2020** konferencia hivatalos megnyitójára február 26-án 14 órakor került sor a BME I épületében. Bár a konferencia nyelve az angol volt, közvetlenül a megnyitó előtt, 13 órai kezdettel a MANT szervezésében egy magyar nyelvű **pódiumbeszélgetést** hallgathattak meg az érdeklődők a magánűrhajózás témájában. Ezen *Horváth András Ferenc* úrkutató-csillagász és *Zsombok Gábor*, a Galileo Webcast szakkomentátora osztotta meg elképzeléseit az űrhajózás terén játszódó paradigmaváltásról. A beszélgetést *Both Előd*, a MANT elnöke vezette. (A Galileo Webcast rögzítette is az eseményt, a beszélgetés felvétele elérhető honlapjukon.)

Az H-SPACE 2020 megnyitóján a konferencia résztvevőit elsőként *Ferencz Orsolya*, a KKM úrkutatásért felelős miniszteri biztosa üdvözölte. Rövid beszédében kiemelte a hazai űrtevékenység elmúlt időszakának főbb eseményeit, eredményeit, és szólt a tervekről is. Utána *Charaf Hassan*, a házigazda BME VIK dékánja, majd a szervezők nevében az elnökségi asztalnál állók is köszöntötték az egybegyűltek. Az udvarias mondatok közt számos érdekes információ is elhangzott. Ekkor került először nyilvánosságra például, hogy a MANT – a KKM és a Kormány támogatását maga mögött tudva – szándéknyilatkozatot adott be a világ legnagyobb úrkutatási konferenciájának, a Nemzetközi Asztronautikai Kongresszusnak a 2023. évi budapesti rendezésére. Az IAC 2023 rendezési pályázatát áprilisig kell majd elkészíteni, döntés ősszel várható.

